

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Diaconu Iurie,

Judecători - Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, declarat de către revizuentul

*Frumusache Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în
XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 20.02.2020 - 16.07.2021;

Instanța de apel: 03.08.2021 - 07.07.2022;

Instanța de recurs: 20.10.2022 - 25.01.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. La 19 februarie 2020, Frumusache Victor XXXXXX s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d.1) cu o cerere prin care a solicitat declanșarea revizuirii cauzei penale pentru a stabili care din hotărârile judecătorești (indicate mai jos) este greșită, deoarece se exclud categoric.

În motivarea cererii de revizuire, a invocat faptul că prin sentința Judecătoriei Militare mun. Chișinău din 29 ianuarie 2015, Frumusache Victor XXXXXX a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 378 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni și cu aplicarea art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an și pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa funcții de natura celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 1 (unu) an.

Astfel, a explicat că Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a admis la 30 aprilie 2015 apelul declarat de Frumusache Victor XXXXX, a casat sentința din 29 ianuarie 2015 și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, achitându-l pe Frumusache Victor XXXXX învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 378 alin. (2) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A specificat că la 24 noiembrie 2015 Colegiul penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 în privința lui Frumusache Victor, cu menținerea sentinței Judecătoriei Militare Chișinău din 29 ianuarie 2015.

A opinat că hotărârile menționate mai sus sunt irevocabile, și prin conținutul și soluția dispusă se exclud reciproc, respectiv sunt inconciliabile. Prin urmare, a indicat că se stabilește existența a două sau mai multe hotărâri pronunțate de instanțele penale care soluționează fondul cauzei, care nu pot fi atacate în același timp printr-o altă cale de atac și se exclud reciproc și dispozițiile acestor hotărâri conțin soluții asupra acelorași fapte și persoane.

2. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021 cererile de revizuire formulate de Frumusache Victor XXXXX, s-a respins în parte (referitor la temeiul stabilit de art. 458 alin. (3) pct. 2) CPP) ca inadmisibile și în parte (referitor la temeiul stabilit de art. 458 alin. (3) pct. 3) CPP) ca neîntemeiate.

3. Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021, revizuentul Frumusache Victor a depus în termen apel, prin care solicită admiterea acestuia, casarea integrală a sentinței ca fiind nefondată și lipsită de temei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă declanșarea revizuirii cauzei penale nr. 2013018212 pornite la 27 decembrie 2013, în baza prevederilor art. 458 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece s-au stabilit alte circumstanțe de care instanțele nu au avut cunoștință la emiterea hotărârilor, și care independent dovedesc că cel condamnat este nevinovat, invocând următoarele.

În perioada din 19 februarie 2020 până la 31 iulie 2020, de către cetățeanul Victor Frumusache au fost depuse și înregistrate 3 cereri de revizuire a cauzei penale, și anume: cererea nr. 5142567/1 din 19.02.2020, nr. 5148616/1 din 24.07.2020, nr. 5149068/1 din 31.07.2020 prin care arată clar instanței judecătorești faptul că a fost condamnat de către instanțele judecătorești naționale în baza unui dosar penal fals, născocit de fosta procuratură militară, în persoana procurorului Ivan Grosu, care a pornit la data de 27 decembrie 2013 o urmărire penală pe o infracțiune inexistentă.

Potrivit art. 265 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă a constatat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate. Potrivit art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul se autosesizează în privința începerii urmăririi penale, el întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate

privitor la infracțiunea depistată, apoi prin ordonanță dispune începerea urmăririi penale. Lipsa la dosarul penal 2013018212 pornit la 27 decembrie 2013 procesului-verbal de constatare a careva infracțiuni demonstrează necondiționat lipsa unei infracțiuni, fapt necunoscut instanțelor judecătorești la luarea hotărârilor, și care independent dovedește că cel condamnat este nevinovat, lucru consemnat și arătat de către revizuent în cererile de revizuire a cauzei penale și menționat repetat în cadrul dezbaterilor judecătorești, iar constatările instanței de fond sunt nefondate, oglindind niște presupuneri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022 s-a respins apelul revizuentului Frumusache Victor și s-a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021.

4.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a notat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, potrivit prevederilor alin. (3) al art. 458 Cod de procedură penală, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

În conformitate cu prevederile art. 460 alin. (6) Cod de procedură penală, dacă există vreunul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) pct. 1)-3), procurorul, în limitele competenței sale, dă o ordonanță de deschidere a procedurii de revizuire și efectuează cercetarea circumstanțelor sau dă o însărcinare în acest scop ofițerului de urmărire penală. În cursul cercetării circumstanțelor noi descoperite se pot efectua, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, audieri, cercetări la fața locului, expertize, ridicări de obiecte sau documente și alte acțiuni de urmărire penală care vor fi necesare.

Conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Subsecvent celor enunțate, instanța a conchis că în speța dedusă judecății, corect și întemeiat s-a constatat că cet. Frumusache Victor, în cererile sale de revizuire a indicat 2 temeiuri de revizuire, prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 2) și pct. 3) Cod de procedură penală adică: 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia. În acest aspect, s-a reținut faptul că aceste temeiuri din

cererile formulate corect au fost apreciate de către instanța de fond, care s-a expus că nu ține de competența instanței de judecată și corect au fost respinse ca inadmisibile, explicându-i-se revizuentului dreptul de a se adresa procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. Or, argumentele prezentate, precum că instanțele care au pronunțat sentința de condamnare în privința sa, nu ar fi avut cunoștință de unele circumstanțe importante, pe care el le-a descoperit între timp, la fel, nu au putut fi reținute.

Mai mult, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a constatat faptul că la materialele cauzei 1-67/14 se regăsește și tabelul fotografic anexă la procesul verbal de cercetare la fața locului (f.d. 31-62, vol. II), care reflectă cu claritate locul unde au fost lăsate mijloacele bănești și de unde acestea ulterior au fost sustrase. Prin urmare, nu sunt temeiuri de aplicare a prevederilor art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală.

Cu privire la cel de-al doilea temei din cererile formulate de Frumusache Victor - prevăzut de art. 458 alin. (3) pct.3) Cod de procedură penală (două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia), instanța de apel a precizat că instanța de fond a dat o apreciere corectă normei prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, atunci când revizuirea poate fi declanșată dacă două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia. Norma respectivă stabilește că este necesară existența a două sau mai multor hotărâri pronunțate de instanțe penale care soluționează fondul cauzei, care nu pot fi atacate în același timp printr-o altă cale de atac și care se exclud reciproc, iar dispozițiile acestor hotărâri conțin soluții asupra aceluiași fapt și persoane. În acest context, aceasta poate fi dedus și din prevederile art. 462 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora în cazul admiterii cererii de revizuire din cauza că există câteva hotărâri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se conexează pentru rejudecare.

Subsecvent celor relatate, prin cererea de revizuire din 19.02.2020 (f.d.1-2), cet. Frumusache Victor indică temeiul prevăzut de art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, făcând referire la 1) sentința nr.1-67/2014 din 29.01.2015 (f.d.95-106), 2) decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr.1a-298/18 din 30.04.2015 (f.d.106-141), 3) decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra- 1010/2015 din 24.11.2015 (f.d.141-146). Revizuentul invocă faptul că prin sentința din 29.01.2015 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 378 alin. (2) Cod penal, iar prin decizia din 30.04.2015, de către Curtea de Apel a fost achitat pe marginea acuzației aduse referitor la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 378 alin. (2) Cod penal, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24.11.2015 s-a casat decizia din 30.04.2015, fiind menținută sentința din 29.01.2015.

Ulterior, prin cererile de revizuire din 24.07.2020 (f.d. 12-15), 12.08.2020 (f.d. 36-42), cet. Frumusache Victor, suplimentar cererii din 19.02.2020, indică faptul că există cauza penală nr. 2013018089, pornită în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5)

Cod penal, care a fost suspendată în temeiul prevederilor art. 287¹ alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece nu a fost identificată persoana care poate fi pusă sub învinuire.

Astfel, revizuentul solicitând ca dosarele nr. 2013018212 (dosarul nr.1-67/2014 privind învinuirea lui Frumusache Victor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 378 alin. (2) Cod penal) și cauza penală nr. 2013018089, pornită în baza indicilor infracțiunii prevăzute al art. 186 alin. (5) Cod penal, care a fost suspendată în temeiul prevederilor art. 287¹ alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, au legătură probatorie între ele, și ar fi pasibile de conexas între ele (întrucât infracțiunile au fost comise pe teritoriul aceleiași instituții militare).

În acest sens, instanța de apel a ținut să menționeze că o ordonanța emisă de procuror, prin care nu se soluționează fondul cauzei penale, dar în care se dispune suspendarea urmăririi penale din motiv că nu poate fi identificat făptuitorul infracțiunii investigate, nu poate fi catalogată ca încadrându-se în sintagma „hotărâre judecătorească irevocabilă” în sensul art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, dar nici în noțiunea autonomă de „hotărâre judecătorească definitivă” utilizată de CtEDO (cu referire la care ordonanțe a procurorului pot fi apreciate ca fiind definitive, a se vedea par. 87 - 116 din cauza Mihalachi vs România (cererea nr. 54012/10) din 8 iulie 2019).

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către revizuentul Frumusache Victor, care solicită casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei în modul stabilit de lege, de către alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs se menționează că la baza fiecărei urmăririi penale și dosar penal stă procesul-verbal de constatare a unei infracțiuni. Revizuentul Victor Frumusache a fost condamnat de către instanțele naționale într-un dosar fals care nu conține un proces-verbal de constatare a infracțiunii. Având scopul de a-și demonstra nevinovăția, revizuentul s-a adresat cu cerere către procuratura mun. Chișinău, și primind răspuns negativ s-a adresat instanței de fond exact cum prevede legislația, solicitând declanșarea revizuirii cauzei penale.

Potrivit art. 265 alin (3) Cod de procedură penală, dacă a constatat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate.

Potrivit art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul se autosesizează în privința începerii urmăririi penale, el întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate privitor la infracțiunea depistată, apoi prin ordonanță dispune începerea urmăririi penale.

Lipsa la dosarul penal nr. 2013018212 pornit la 27 decembrie 2013 a unui proces-verbal de constatare a infracțiunii, demonstrează necondiționat lipsa unei infracțiuni, fapt necunoscut instanțelor judecătorești la adoptarea hotărârilor, și care independent dovedește că cel condamnat este nevinovat, lucru consemnat și arătat de către revizuent

în cererile de revizuire a cauzei penale și menționat repetat în cadrul dezbaterilor judeciare.

Fiind condamnat, revizuentul nu este nici auzit de către instanța de apel, cauzându-i-se astfel, un prejudiciat atât material, cât și moral în mărime de 1 800 000 lei, pe motivul nerespectării drepturilor fundamentale ale omului.

5.1. Pe marginea recursului declarat a prezentat referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, din motiv că decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în cazul în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță.

În acest sens se reține că, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis.

Lecturând textul recursului declarat, se reține că recurentul nu a invocat nici un temei de drept din rândul celor prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și contrar normei citate supra nu a indicat în ce constă problema de drept și care sânt argumentele în susținerea pretențiilor sale referitor la ilegalitatea hotărârii contestate. Cu referire la alegațiile privind lipsa unui proces-verbal de constatare a infracțiunii la materialele cauzei penale vizate, instanța de recurs ordinar stabilește că instanțele de fond corect au reținut norma prevăzută la art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond.

Prin urmare, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate, ca fiind ilegale.

În cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul sau eroarea pe care se

bazează din cele reglementate de norma procesual penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Astfel, Colegiul penal constată, că recursul ordinar declarat de revizuentul Frumusache Victor nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către revizuentul *Frumusache Victor XXXXXX* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *28 februarie 2023*.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana